

veronica tamaş

lacrima iubirii

Veronica TAMAȘ

Lacrima iubirii

**Editura Virtual
2010**

ISBN(e): 978-606-8267-40-1

Avertisment

Acest volum digital este prevăzut cu sisteme de siguranță anti-piratare. Multiplicarea textului, sub orice formă este sancționată conform legilor penale în vigoare.

Genele nopții s-au ridicat încet și ușor de deasupra orașului Craiova, din întinsa câmpie a Olteniei, pe când aceasta mai somnola, încă, permițând razelor oblice ale soarelui de vară, de un trandafiriu-gălbui, să-l lumineze într-un larg evantai, dinspre răsărit spre apus, mângâind blând, mai întâi turlile înalte ale catedralelor și bisericilor, apoi, și acoperișurile palatului Jean Mihail, ca și clădirea, tot atât de impunătoare, a prefecturii și, în sfârșit, toate celelalte multe câte mai vedea el, în marea și vechea așezare.

Tulumbagii primăriei porniseră, deja, cu mașinile încărcate cu cisterne pline cu apă, pentru a uda străzile și petuniile roșii, mov și albastre, de pe marginile trotuarelor.

Aerul călduț, moale și mătăsos se răsfira lenevos printre candelabrele aprinse ale castanilor de pe strada „Mihai Bravu”, printre tufele de liliac înflorit din grădinița „Sfântul Dumitru” sau se strecura în adieri ușoare, prin pletele verzi ale arborilor și tufișurilor Parcului Romanescu, înfiorând lin undele lacului melancolic. Trecătorii erau rari, încă. Nu se mai auzeau decât câte o dată și doar într-un ecou pierdut și slab, glasurile lăptăreselor, care invadaseră urbea, cu marfa lor, la revărsatul zorilor.

— Lapteee, dulceee și bătut, lapteee! strigau ele din adâncul răunchilor, colindând orașul în lung și-n lat, cu coșurile din nuiele albe, împletite cu meșteșug, așezate pe cap, pline cu brânzeturi și unt, lapte și urdă.

Pe Calea Brestei, petuniile proaspăt înviorate de apa răcoroasă, luceau vesele în umbrele lungi ale arborilor bătrâni și maiestuoși, plantați pe marginea străzii. Pavajul din piatră cubică răsuna într-un anumit fel, parcă zglobiu, sub copitele cailor de la trăsuri, care, pe roți mari, învelite, în loc de șine, în cauciuc, se îndreptau grăbite spre centru, unde, în curând, vor apărea clienții cei grași și bănoși.

La numărul treisprezece se afla o casă, ca multe altele, ridicată imediat după începerea noului secol al XX-lea. Nici prea înaltă, dar nici prea joasă. Ea stătea, parcă, lipită și pitită, ca o soră mai mică și mai modestă, de cea din spatele ei, înaltă, falnică și arogantă, așa cum avea obrazul stropit cu calcio vecchio de culoarea piersicii coapte. Avea și de ce să fie așa de infatuată, deoarece stăpânii ei erau oameni cu o stare materială ieșită din comun. Domnul era arhitect, înalt și chipeș, cu părul ușor grizonat și fața emaciată, fiu al unor moșneni avuți din Piersici, o comună mare și bogată, dinspre sudul Olteniei, cu pretenții chiar de oraș. O frumoasă figură de atlet. Doamna, soția lui, era de o trufie rar întâlnită, fiindcă tot cam rară era și originea sa, ca fiică de mare negustor de cherestea, cu un depozit important în spatele curții acestei case, dar și mare moșier, proprietar de întinse suprafețe agricole, livezi, păduri, etc., undeva spre partea de nord a acestei zone.

Bătrânul ei tată, înalt și corpulent, era și posesorul unor mustăți imperiale, cânepii, a la Franz Iosif, și care venea totdeauna la oraș într-o șaretă cam uzată de atâta alergătură peste haturile

moșiilor, trasă de un minunat cal roib. El privea totul în jur cu o figură încruntată, aproape înfiorătoare, încât toți cei ce se nimereau în calea sa, se trăgeau sfioși înapoi salutându-l, mai mult în șoaptă și din vârful buzelor, în vreme ce el, îmbrăcat totdeauna într-un impecabil costum popular de o albeață cuceritoare, trecea arogant și imperturbabil. Fiica sa, care-i semăna leit, ca fizionomie și atitudine, era, însă, puțin, dar ceva mai mult, o supraponderală, greoaie, ce se sprijinea, ca după o îndelungată oboseală, pe cele două picioare așezate oblic și cam scurte, încât rochiile ștergeau cu ușurință nu numai praful încălțărilor, dar și aleea pietruită până la trăsura ce aștepta în fața intrării casei. Cu vecinii era comunicativă doar din necesitate și după caz, căci, de cele mai multe ori, se prefăcea că nu-i vede și, poate că așa și era, iar preocupările intelectuale ale dumisale erau nule, fiind, cum s-ar spune, doar cucoană.

Alături, în spate, venea casa aceea ca o soră mai mică, modestă și palidă, din cauza vopselei cu care fusese acoperită pe exterior, dar înzorzonată sub cornișă, ca toate suratele ei din epocă, cu tot felul de capete de animale domestice sau sălbatice, cu ochi proeminenți și orbi, ori guri larg deschise spre buchete de plante învreduite măiestru. Așa îi plăcuse și fusese moda, când o comandase stăpânul ei de început. Acum, locuia acolo familia învățătorului Ilie Matei, proaspăt sosiți la oraș, imediat după terminarea primului război mondial. Straturile de flori din curte, de pe lângă gardul despărțitor de vecinii din stânga, sclipeau vesele din roșul lor aprins,

În timp ce altele erau abia ieșite dintre pietricelele nisipului care era presărat mai peste tot și dintre care se înălțau, înflorind văzând cu ochii, niște cupe mici, galbene, roz și roșii, sub primul sărut diafan al razelor de soare. Locatarii de aici mai dormeau, încă, duși, fiindcă mai erau vreo două ceasuri bune până ce se vor trezi în zor și fugă, pentru a pleca fiecare, în grabă mare, către diversele lor treburi. Și... totuși, cineva dintre ei ar fi dorit să se scoale, și nu pentru o treabă anume, ori fiindcă ar fi ars-o aprig dragostea de viață, întrucât la vârsta ei, arareori se simte așa ceva, ori, poate, dorul de școală sau de cine știe ce alte frumuseți știute numai de ea, ci... pur și simplu amortise, acolo, pe locul dintre cele două verișoare, întinse cam anapoda, în patul cel mare și încăpător ca o nouă caravelă, dar se temea să nu deranjeze cumva și nici nu vroia să audă reproșurile celorlalte două, pe care le-ar fi trezit în vreun fel. Parcă le și auzea spunându-i:

— Ce te-a apucat, dragă, să te scoli așa devreme, tu nu vezi cât e ceasul?

Atunci, a încercat să se miște doar puțin, învârtindu-și mai mult capul în puful moale al pernei, îndreptându-și privirile spre perdelele de tiul de la ferestre, care păreau tot mai aprinse în galbenul lor, gata să izbucnească în flăcări, de la razele soarelui ce căutau să le străpungă în încercarea lor. „E tare frumos afară!” a gândit ea. „Chiar minunat!” Dar din odaia de alături, unde dormeau mătușa Ilinca și unchiul Ilie, s-a auzit clanta ușii apăsată cu multă precauție. „Deci, și ei s-au trezit, spuse ea, dar eu tot n-o să pot, fiindcă fetele dorm, încă, adânc, și lor nu le place să fie deranjate, mai ales dimineața, în ultimele minute, înainte de a se da jos din pat”.

Așa că, neavând altceva de făcut, a rămas cu ochii ațintiți pe vâlvătăile galbene incendiare ale faldurilor de la perdele, încercând, în minte, să le asemene cu ceva. „Parc-ar fi... și-a zis ea, întinderea nemișcată, adormită și fără de sfârșit a unei mări ștersă de primele raze de soare, ori, poate, cerul, în nemărginirea lui, într-un amurg târziu de vară”.

Dar... n-a apucat să-și ducă gândul până la capăt, fiindcă o nouă undă de somn, apărută din senin, a cuprins-o în mrejele sale dulci și amețitoare. A doua oară s-a trezit în țârâitul strident al ceasului de pe noptieră.

— Hai, sus! s-a auzit și vocea mătușii din camera de alături. Nu mai stați, fiindcă trece timpul, a mai adăugat, tot ea. Fiecare la treburile sale! a insistat mătușa, ciocănind, acum, în geamul ușii despărțitoare.

Fetele au țâșnit pe rând din culcușul cald, proaspete și ciufulite, întinzându-se alene și a lehamite, în fața patului răvășit. Cea mai mică dintre ele, în grabă, s-a repezit, pentru a-i ajunge timpul, să tragă cearșafurile pe canapeaua de alături, apoi și pernele, pentru a le așeza, numaidecât, la loc, întinse bine și cu dichis, în timp ce celelalte două treceau pe rând, mai întâi în fața lavoarului de metal, pentru a se spăla îndelung și grijuliu, după care, fiecare își cufunda figura în apele adânci și limpezi ale câte unei oglinzi. Acolo se priveau admirativ și cu atenție mare, dar și deosebit de pretențioase, cu chipul ivit, începând prin a-și pieptăna, cu gesturi moi și lenevoase, pletele negre și întunecate, una de culoarea grâului pârguit, cealaltă pentru a le da volum. Aceasta din urmă și le împletea într-o coroniță de cozi care pornea cam din dreptul tâmplelor, înconjurând întreg capul, pe la spate. Și una și cealaltă aveau părul ușor ondulat așa... de la natura lui. Cea mai mare, Virginia, îl purta, însă, scurt și involburat în vânt.

Cea mai mică dintre ele, Gliceră, opintea, acum, din greu cu netezitul patului și al cuverturii, cu umflarea pernelor prin pumni zdraveni trași cu toată puterea ființei ei, pentru balonarea lor și așezarea la capătul dinspre perete al patului, unde, deasupra, trona un tablou dreptunghiular ce înfățișa ochilor un soare mare și roșu, scăldat într-o mare roșiatică - violacee, ce se întindea deasupra creștetelor auriu - argintate ale unor copaci.

În tot acest timp, cele mari continuau să-și cerceteze obrazul, cu ochi necruțători, pe întinderea lui marmoreană, pentru dibuirea celui mai mic și neînsemnat comedon, ce ar fi stricat suprafața sidefie. Gliceră, adânc preocupată, deschidea, acum, cu gesturi largi, ferestrele spre baia de lumină de afară, care năvălea lacomă spre interior. Virginia și sora ei trecuseră la periatul sprâncenelor negre și lungi ca niște aripi de rândunică, bine întinse, așezându-le frumos cu spatele unui pieptănaș minuscul. Uniformele de liceene, larg descheiate, erau trase de jos în sus pe trupurile lor minunate sculptate de mama natură, mulându-se perfect, pentru a nu deranja nimic din arhitectura elaborată, atât de minuțios, a coafurilor. Un ruj rozaliu,

ținut bine ascuns, era plimbat doar ca o părere peste buzele senzuale, subliniind, încă o dată,

dacă mai era nevoie, conturul lor bine format. După aceea, au trecut doar cu privirea peste masa din cea de-a treia cameră, unde le aștepta gustarea frugală de dimineață. Între timp, Gliceria, într-un vârtej continuu, a terminat dereticarea dormitorului și acum putea să devină și ea, în sfârșit, stăpână pe lavoar. Se săpunește din belșug cu săpunul ei bine mirositor, se spală repede și apăsă, cu vrăjmășie, chiar, s-ar putea spune, cu apă rece, pe față, pe gât, pe urechi și foarte atentă pe sub brațe. Se șterge îndelung, pentru înviorare, cu prosopul doar al ei, fiindcă mătușa Ilinca îi spusese într-o zi, anul trecut:

— Acum, dacă mama ta nu mai stă la noi, la Deleni, și nu mai formăm o singură familie, ar trebui, și chiar așa se și cere, să-ți trimită lenjerie și toate celelalte câte îți mai trebuie aici.

Gliceria n-are nici oglindă proprie și nici un interes prea mare pentru ea, de aceea se piaptână și-și împletește cozile doar pe mână, dar uzanța zilnică a făcut-o să nu greșească nimic. Uneori, își mai arunca, totuși, și ea, câte o privire în crâmpeliul unei oglinzi, dar nu-i prea plăcea ce vedea, ar fi dorit cu totul altceva. Fetele, în schimb, se uitau mereu, mai de aproape, mai de departe, din față și din spate, ori de pe o dungă, ei, însă, nu-i făcea nici o plăcere să se privească în apele amăgitoare ale oglinzilor, fiindcă nu era deloc mulțumită de chipul de dincolo, deoarece părul castaniu - închis, cu fire groase, viguroase și sănătoase, abia crescut dintr-o tunsoare à la garçonne, arăta, acum, anapoda. Ar fi trebuit ori potrivit, ori tuns din nou, dar, cum n-avea cine să hotărască una sau alta, ea se chinuia să-l împletească în patru cozi, două mai subțiri și mai sus pe cap, ce se pierdeau, apoi, în două mari și groase, prinse obișnuit, la capete, cu câte un șnur și numai arareori, după toanele ei, și cu funde albe, ori albastre, ori roz, dar cum acestea o cam incomodau sau îi păreau de prisos, nu și le mai puneă deloc, deși, poate că, ele ar fi dat un plus de minusculă cochetărie sau exuberanță chipului ce zâmbea tot mai rar și nu râdea din toată inima, mai niciodată. Doar liceană, acum, în clasa I A, la Liceul „Regina Elisabeta”, învățase în anii din urmă și gustase, deseori, din amarul care o călăuzise să fie prudentă față de orice, să observe totul bine și abia pe urmă să se și bucure ori nu. Fetele, în schimb, adică cele două verișoare, erau... deja domnișoare cu alt destin, deocamdată mai blând și acum liceene în cursul superior al celui mai de seamă liceu craiovean, „Elena Cuza”. Ele se și purtau ca atare, deoarece când ieșeau pe stradă, în drumul spre școală sau oricând, călcau plutind, ușor aferate, cu capul drept, priviri arogante și infatuante. Gliceria observase că tot așa procedau și colegile lor cu care se întâlneau, pe măsură ce înaintau spre școala lor de elită. Și Nuți-Stuparu, și Neli Florescu, și cele câte mai ieșeau de prin căsoaiele acelea mari și impunătoare, unde se aflau în gazdă, ori erau ale părinților lor, toate mergeau la fel cu nasul în vânt, datorită multelor hectare de pământ ale familiilor lor. Pe Gliceria, nu era nici vorbă s-o primească în compania lor, așa mică, neînsemnată și neinteresantă, cum gândeau ele că este, abia dacă unele, mai frumos educate sau mai sensibile spiritual, o priveau cu fețe zâmbitoare și deschise, spunându-i în treacăt:

— Bună! Tu ce mai faci? fără să mai aștepte și vreun răspuns.

Aceasta nu însemna că în adâncurile ei înmugureau sau înfloreau aversiuni ranchiunoase, nu! Privea totul cu înțelegere și detașare, simțindu-se doar uneori mai rău în prezența lor, de aceea prefera să se retragă repede în sine și în lumea ei interioară, făcându-și sieși tot felul de promisiuni. Cu toate acestea, ea le servea întotdeauna docilă și conștiincioasă, când veneau în vizită, cu prăjituri, dulceață și apă rece în pahare aburinde, pe timp de arșiță, străduindu-se ca totul să fie cât mai perfect și elegant, în vreme ce ele se prefăceau că sunt foarte absorbite în discuțiile lor, lăsându-se răsfățate cu toate cele. Gliceria, însă, nu scăpa niciuna din privirile lor din coada ochiului, repede corectate.

În drumul spre școală, până și grupul lor devenea exclusivist, deși, poate că, uneori, întâlneau diverse cunoștințe, tot liceeni, peste care se treceau doar priviri prelungi deasupra capetelor lor, însoțite de o ușoară și imperceptibilă înclinare a feței, în semn de salut. În schimb, între ele, discutau cu o vizibilă încântare, cu dezinvoltură și cu o bucurie ce cuprindea întreg soarele cerului. Dacă vreun licean de la „Carol”, cu pas grăbit, elastic și apăsător, trecea pe lângă ele, cunoscându-l fie una, fie alta, ca fiind fiul cutărui mare proprietar, atunci capetele lor se adunau foarte aproape, șoptindu-și ceva, râzând ușor, devenind, ca prin farmec, și mai vesele, și mai volubile și grațioase în mișcări. Una singură răspundea la salut, veselă și zâmbitoare.

Gliceria, fiind ultima în toate câte mai trebuiau făcute și în dormitorul lor, fiindcă mătușa Ilinca trebuia și ea să plece la școală, la Craiovița, unde își avea postul ei de învățătoare, era mai tot timpul într-o fugă continuă. Se tempera numai când ieșea pe poartă spre trotuar, fiindcă atunci ochii opiniei publice aveau o foarte mare importanță pentru ea. Își potrivea pașii pentru a fi egali de mari și... Începea să... privească, s-ar zice cu un fel de lăcomie și nesaț, la... toate câte erau în jurul său. Îi plăceau, nespuse de mult, câteva case și de pe stânga și de pe dreapta străzii. În fiecare dimineață le examina, atât cât se putea din mers, cu aceeași vie curiozitate și plăcere adevărată, umplându-și sufletul cu frumusețea lor, dar și cu parfumul tufelor de liliac și iasomie de dincolo de gardurile forjate. În diminețile limpezi ale primăverii cu miros de pământ reavăn și iarbă proaspătă gândea: „Oare cine sunt oamenii care trăiesc în asemenea minuni de creație ale unor minți dăruite cu har? Și cât de fericiți vor fi? neștiind, atunci, că această stare apoteotică a spiritului nu depinde numai de atâta. Când se apropia de umbrele copacilor alungite leneș pe întinsul dalelor trotuarului, număra pașii până ajungea să calce, musai, pe ascuțișul vârfurilor lor, ușor, ca să nu le doară. Apoi, i se părea că a pătruns în bogăția moale și foșnitoare a frunzișurilor lor, ce întindeau pe jos umbre negre și dense. Simțea, parcă, sub tălpile pantofilor, mirosul jilav al frunzelor verzi strivite.

Acum călca mai încet și cu măsură, pentru a nu răni sufletele arborilor, aflate și ele, acolo, pe dalele de piatră, în spatele umbrelor culcate alene sub pașii săi. Mai departe trecea, încă, tot domol, dar nepăsătoare acum, pe lângă Școala de Băieți „Obedeau”, bătrână și cam coșcovită, dar

când ea se termina arunca o privire grăbită și spre bisericuța care era de câteva secole tot acolo pierdută și înecată în verdeață, făcându-și, în gând, după tradiție, o cruce mare pentru ajutor, pavăză și ocrotire divină. Ochii îi căutau mai departe, drept înainte, spre micul parc „Mihai Bravu”, plin de un întreg popor de păsările cântătoare, ce se fugăreau vesele prin bogăția de frunze și arbori, strigându-și bucuria cu dezinvoltură. „Aici îmi place cel mai mult, își spunea ea, dar acum nu este voie să mă opresc fiindcă mai este destul de mers până la școală. Aș întârzia și, vai, ce m-aș face?”, deși, Liceul „Regina Elisabeta” era la doi pași. Înalt, spațios și monumental, stătea gol, pustiu și închis, din motive greu de înțeles de către cetățenii de rând. Poate le căzuse greu autorităților comuniste denumirea sa, de aceea, elevele sale trebuiau să parcurgă alte distanțe, în vreme ce el privea lumea cu o figură nevie, iar în interioarele sale cânta hăul. „Și cât de bine ne mai simțeam acolo, deși, doamna pedagogă se plimba pe coridoare cu un ochi de Argus și nimeni n-ar fi îndrăznit s-o înfrunte în vreun fel”.

Gliceria trecea, acum, ceva mai grăbită, ca un pui negru de cioară, așa cum îndrăzneau să le numească liceenii mai mari, din cauza uniformelor îndoliate, care erau absolut obligatorii și de aceea ei scoteau câte un „Crr” batjocoritor și înveselitor. Acum, însă, în aerul proaspăt și răcoros al dimineții, ea întinse pasul pentru a ajunge la vreme tocmai la Liceul „Gheorghe Chițu”, unde funcționa școala lor. Și-a mai transferat, încă o dată, servieta dintr-o mână într-alta, burdușită cu cărți, caiete și maculatoare, pentru fiecare dintre obiectele zilei și a întins, din nou, pasul. Chiar dacă ceva mai grăbită, acum nu ostenea să observe tot ce-i plăcea mai mult în jur, ca, de exemplu, nucul acela din curtea unei foste școli, bătrân și impresionant prin coroana sa bogată și foarte întinsă, în care razele piezișe ale soarelui se înfundau în frunzișul său, ce adăpostea sumedenie de vrăbii gureșe și vesele ce se zbenguiau în voie. „Ce fericite sunt ele! a gândit Gliceria, fiindcă nu trebuie să meargă nici la școală și nici să fie ascultate la lecții. Așa viață, mai zic și eu!” În zona aceasta, orașul era aproape pustiu la ora aceea, dar, parcă, și întotdeauna trecătorii erau destul de rari. „Oare, ei nu merg după cine știe ce treburi?” se întreba ea văzând trotuarele pustii, în vreme ce înghițea, cu mare plăcere, aerul răcoros și destul de curat, încă.

Liceenii de la Buzești deveneau mai mulți, abia în preajma școlii, dar și așa călcau agale și domol, în grupuri negălăgioase sau doar singuri, negrăbindu-se deloc, deoarece clădirea era mai colea, „pe când eu, își zicea ea, mai am încă pe atât”. Pe atunci, nu toți părinții se gândeau, mai ales, la eforturile fizice ale progeniturilor lor, și, mai cu seamă, la cât de bine erau cotați școala și slujitorii ei, așa că unii dintre elevi puteau să străbată chiar întreg orașul în fiecare zi, de la un capăt la altul. Și era destul de mers! Nimeni sau foarte rar se ivea situația când cineva lua taxicoul, cum se numeau, atunci, autobuzele de transport în comun. Toți gândeau, și părinții și elevii: „E foarte scump! Nu se poate! N-avem de unde atâta cheltuială!”

Sub soarele încă timid și galben, într-o explozie de raze irizate în culori de curcubeu, florile

din rondurile grădiniței „Sfântul Dumitru”, de vizavi, mai ales lalelele roșii și cele de culoarea mierii parcă pâlăiau ca niște lumânările, din culorile lor aprinse. Acolo, aerul parfumat ieșit din corolele larg deschise se înălța în văzduh în efluvii nevăzute. Clopotul cel mare, care la oră fixă își trimitea glasul său grav, pătrunzător și melancolic peste capetele tuturor, era, acum, taciturn, mut. Cartierul înconjurător de atunci era doar tern și anost, cu case mici, de oameni nevoiași, cu venituri modeste, care își înălțaseră, aproape toți la fel, locuințe asemănătoare, cu planuri izvorâte doar din speranțele și idealurile lor, fără un orizont prea mare de proaspeți sosiți la oraș. Gusturile lor erau, încă, rustice, de aceea gospodăriile erau întemeiate după modelul celor rurale, cu zăplazuri trainice și păsăret de tot felul, păzite de dulăi firoși. Pe aici, Gliceria trecea repede, socotind peisajul neinteresant și, poate, chiar puțin înfiorător, dacă mai zărea și colții ascuțiți ce mușcau cu furie din lemnul împrejmuitor. În sfârșit, abia acum se apropia de capătul călătoriei ei zilnice, după ce mai urca, aproape în fugă, un derdeluș plin, iarna, de săniuțe cu copiii veseli, intrând, pentru o frântură, în strada „Unirii” și de aici, numaidecât, a și ajuns. Liceul acesta i se părea, de fiecare dată, mic și stingher, așezat doar ca o linie pe obrazul unei neînsemnate coline, aproape de marginea de sud a marelui oraș. „Nu-i mai estuos nici, măcar, ca „Elena Cuza”, căruia îi și seamănă într-un anumit fel, gândea ea, de fiecare dată, și nici pe departe ca al nostru sau ca acela de băieți, numit, atât de pompos: «Colegiul Național Carol I»”, pierzându-se în șirurile elevilor de toate vârstele ce se grăbeau spre intrare.

În interior, grupurile se împrăștia pe coridoarele largi în semiobscuritate, fiind întâmpinate de un aer oarecum călduț, stătut și parcă și puțin umed, diferit de cel de afară, după care se pierdeau în diferitele clase, străjuite de uși gigantice. Pe ea o întâmpina totdeauna în clasă și tot prima oricând, găsea într-una din băncile de la perete, o fetiță șatenă, colega ei, cu o fețișoară ca spuma laptelui, plină de o veselie domoală și numai a ei, cu ochi mari și pupile de catifea și o guriță mică, roșie și cărnosă. Spiritul ei părea imperturbabil și echilibrat de netulburat de micile neajunsuri ale vieții de orfană de tată, după al Doilea Război Mondial. Pe ea și sora mai mare le îngrijea cu dragoste fierbinte mama lor, învățătoare într-o comună pierdută undeva printre dealuri și coline, în nordul zonei.

Cele două colege se înțelegeau de minune și adesea numai din priviri. Se completau perfect, ca două suflete surori. Camelia Dinuță, fiindcă așa era numele colegei, era și o foarte bună matematiciană, încă de pe acum, pasionată, ca și sora ei, de această știință.

— Ai lucrat tot? Toate exercițiile la matematică? - o întreba Gliceria, nu numai cu fața curioasă în fiecare dimineață când erau astfel de ore, dar și uimită de această pasiune.

— Da, și chiar și în plus și destul de multe, dar acelea numai pe maculator, venea răspunsul invariabil același, de la colega cu fața aceea albă, străluminată dintr-o dată, și privirea încărcată de o bucurie lăuntrică, numai a ei.

Cu ochii aceia, cu sclipiri de agat, o întreba, însă:

— Vrei caietul?

Gliceria se așternea sârguincioasă, imediat, și cu mare fereală, să copieze exercițiile care, acasă, pentru ea rămăseseră ermetic închise până la ora cu pricina și nu oricum, ci frumos și după niște reguli absolut fixe, fiindcă domnișoara de matematică, Victoria Negreanu, era deosebit de aspră, exigentă și neîndurătoare cu greșelile și inesteticul. În liniștea deplină a orei, încât nici măcar o respirație nu putea fi auzită, se plimba întotdeauna printre bănci, dreaptă și atentă la fiecare, pentru a vedea cât și cum rezolvă cele predate. Dacă i se întâmpla cuiva ca, de emoție, să-i cadă creionul, mai ales cu zgomot, eleva rămânea împietrită, așteptând încordată privirea aprigă a domnișoarei pornită din pupilele mici și rotunde ce o fixau pe încriminată devorând-o, în vreme ce dintre buzele subțiri, rujate în carmin, pornea o ploaie de cuvinte sacadate, care o făceau pe vinovată să se simtă mică și total derizorie. Aceea înlemnea. Mai rar liniștea era spartă și de sunetul sec al unei palme, date peste creștet, din mersul său egal și apăsător. O vreme nu se mai auzea decât țâcănitul tocurilor sale, pe parchetul ca oglinda.

Domnișoara era potrivit de înaltă și subțire ca o trestie, întotdeauna purtând numai fuste lungi, până la glezne, în diverse culori, din stoffe elegante și scumpe, asortate cu bluze foșnitoare, datorită apretului. În jur împrăștiată o undă diafană de parfum bun. Părul cânepiu și-l ținea strâns într-un rulou perfect, pe jumătate de cap, în care fiecare fir de păr își știa rostul. Fața albă, întinsă și severă nu zâmbea elevilor niciodată. Totul, la ea, era numai logică și rațiune rece și tot așa ar fi dorit să toarne și în căpșoarele acelea mici.

Ordine și liniște perfecte nu erau numai la ore, ci și în recreații, deoarece caracterele erau strunite de timpuriu, mai ales de către părinți, care vroiau, cu orice preț, să prezinte societății exemplare rare, care să stârnească admirația. Să poată afirma, cu siguranță, că-i reprezintă pe ei. Educația avea un fel de caracter sacru.

Clopoțelul agitat cu frenezie pe coridor fracționa sever timpul, împărțindu-l în ore și discipline școlare.

După ce a sunat, elevele se așezau mai comod în bănci, apoi deveneau stane de piatră, cu mâinile la spate sau încrucișate pe piept. Liniștea deplină, așternută ca un giulgiu moale peste întinderea clasei, marca buna educație a celor prezente care, și cu ceva emoție, priveau ușa cea mare pe care va intra profesoara. „Cine va fi ascultată astăzi și acum?”, se furișă întrebarea, nerostită și înfiorătoare, în sufletele și mintea lor.

— Eu am, deja, două note, a șoptit, abia auzit, Camelia, la urechea Gliceriei. Tu?

— Doar una, a venit răspunsul tremurat și încărcat de puțină spaimă.

Cealaltă s-a retras pe locul ei îngândurată și cu fața ușor crispată. De acolo a întrebat-o, mai mult din ochi:

— Știi?

Cealaltă a răspuns ridicând din umeri și mișcând și capul de la stânga la dreapta, ceea ce ar fi putut însemna: „Așa și așa”.

Ușa mare și înaltă s-a deschis energic pocnindu-se de tocul maroniu din spatele ei, profesoara elegantă și distinsă a pășit hotărâtă spre podiumul catedrei. Spre primele bănci a pornit o undă diafană de parfum delicat.

— Luați loc, vă rog, a rostit ea cu o voce melodioasă și plăcut elaborată, însoțită de un zâmbet frumos, care-i sporea și mai mult frumusețea figurii.

Fetele s-au așezat în pupitre, într-o tăcere absolută, deși cu o clipă mai înainte săriseră în sus ca niște arcuri destinse, la deschiderea ușii.

În banca din fața Gliceriei și a Cameliei, pe locul din dreapta, se afla o fetiță înălțimoară bine, față de semenele ei, aproape obeză, s-ar putea spune, de aceea purta uniforme largi și cam lălâi, fără nici o urmă de cochetărie, care se putea observa ostentativ la mai toate celelalte. Figura ei era veșnic zâmbitoare și neapăsată de nici o umbră frustrantă, foarte perseverentă la învățătură, însă, acum, din poziția incomodă în care se afla a simțit nevoia stringentă să se întoarcă dintr-o parte și să întrebe cu fața muiată într-o undă de bucurie:

— Ce faceți, voi, dragelor?

Întrebare inutilă, deoarece și ele, ca și ea, treceau prin tensiunea așteptării de a fi numite pentru răspuns la lecție, de aceea cele două au ridicat doar din umeri, cu indiferență, în gând, însă, și una și cealaltă și-au spus, pe semne: „Ce vrea și asta, de fapt? Sau este ?”

Teama generală, care plutea nevăzută peste capetele tuturor, s-a topit, s-a pulverizat în neant în momentul când domnișoara a închis catalogul, semn că vrea să lucreze cu toată clasa și notele să fie puse la sfârșit. O ușoară rumoare, însoțită de o oarecare destindere, a fremătat în toată încăperea.

Camelia a profitat de situația favorabilă, însuflețită pe moment, pe semne, de o idee ce-i dădea un aer plăcut, venit dinspre interior, și s-a apropiat de urechea Gliceriei spunându-i:

— Ce zici, ai vrea să vii după-masă pe la mine? Mi-ar face o deosebită bucurie.

Gliceria, surprinsă și excedată de atâta bunăvoință și simpatie mărturisită, uitând de autocenzura ce trebuia să funcționeze în orice moment, mai ales vizavi de o asemenea invitație, deoarece ea știa bine că n-avea voie să meargă la nimeni, în nici o vizită, întrucât: „Timpurile nu mai sunt propice pentru asemenea efuziuni”, spuneau toți maturii din jurul ei, a răspuns, totuși, favorabil.

— Dar, nu știu unde stai tu... s-a grăbit ea, negândind prea mult, așa cum ar fi trebuit, de fapt.

— Uite, am să-ți explic eu, detaliat, și tu ai să mă urmărești, dar în recreație, fiindcă acum... și s-a oprit brusc, înlemnită de spaimă, deoarece domnișoara întorsese ochii spre ele, privindu-le

crunt.

— Știi unde-i Valea Vlăiciei? s-a auzit întrebarea, imediat ce clopoțelul a răsunat eliberarea din constrângerea orei. Apoi, conștiincioasă, i-a explicat totul, chiar și desenându-i pe hârtie străzile ce trebuiau parcurse și intersecțiile lor, ignorate „până ce ajungi sus, la noi, cam aproape de marginea orașului”, a mai precizat ea.

În vremea asta, în mintea Gliceriei, s-a dezlănțuit o furtună de regrete pentru graba nesăbuită a răspunsului favorabil pe care-și dădea seama, tot mai mult, că nu-l poate onora. „Dar, cum să fac să anulez totul, fără să o jignesc pe Camelia?”, se frământa ea, încât nici n-a mai auzit cum ar fi trebuit, explicațiile de la ora următoare. Acasă, la mătușa, va trebui să desfășoare o adevărată strategie, bine pusă la punct, pentru a face rost de timpul unei vizite, și încă undeva mai departe, vorbea ea singură, în gând. Este prima oară când merge pe niște străzi cam lăturalnice, după care a simțit o ușoară înfiorare, ca un fel de teamă.

Acasă, după prânz, și-a îndeplinit, repede și cu maximă eficiență, obligațiile ei din bucătărie, apoi și-a amenajat, în fugă, scăunelul, adică „secretaire” - ul, cum îi spunea ea, pe care-și făcea lecțiile și a început, mai întâi, „toceala”, „și, apoi, voi scrie”, și-a fixat ea prioritățile, îndeplinite cam în grabă și superficial. A trecut un timp, nu prea îndelungat și căutând-o în bucătărie pe mătușa Ilinca, s-a auzit spunându-i cu destul curaj și cutezanță:

— N-am cu ce să mai scriu...

— De ce, nu sunt destule tocure pe aici?

— Nu mai am penițe...

— De ce nu mi-ai spus ieri, să-ți fi adus de la școală?

— Mă reped, a spus Gliceria grăbită, nemaiașteptând nici o aprobare, să-mi iau câteva de la librărie.

— Dar fetele n-au? a venit întrebarea în urma ei, pe care ea n-o mai auzea, fiind foarte grăbită spre ieșire.

Cu pas întins și hotărât a pornit spre Valea Vlăiciei, punctul nodal al străzilor din care trebuia s-o aleagă pe cea mai bună, reamintindu-și îndrumările Cameliei. După circa douăzeci de minute, pătrundea într-o lume statică și încremenită, ca de pe alte țărâmurii. Intra pe o bătrână stradă de vechi târg din alt secol, lată și umbroasă, acoperită de o boltă verde și continuă de copaci înfrățiți de atâția ani pe deasupra ei. Pretutindeni creșteau anapoda smocuri de iarbă și buruieni, în plină floare, ieșite printre ostrețele gardurilor, nu prea arătoase, care mai rămăseseră în picioare, deoarece unele erau căzute demult la pământ. Carosabilul era, de fapt, un fel de drum de pământ delimitat, totuși, de cuburi de ciment. Ierburile creșteau, și aici, în voie, pe întinsul drumului ce se pierdea spre nord în hățșurile naturii ce începea nu prea departe. Case și mai mari, dar tinere în alte vremuri, altele pitice, încropite din te miri ce, se lăfăiau în curți întinse, pline de verdeață, în care neorânduiala era

deplină. Uneori, păreau chiar pustii. Tinerețea lor părea să se fi consumat altădată, mai demult, cam pe la începutul altui secol.

Gliceria înainta precaută pe partea stângă, călcând ușor și neauzit, înfiorată de temeri, în fața necunoscutului la care s-a expus, căutând din ochi casa descrisă. „Ah, da, asta trebuie să fie!” și-a zis oprindu-se în fața uneia mai mari și înaltă, dar cam dărăpănată și cu obrazul scorojit de nevopsit și cu pete albe, întinse, pe sub galbenul spălăcit de multele vânturi și ploii.

Ferestrele geamlăcului erau multe lipsă, altele stăteau agățate doar într-o țâțână și, mai toate, fără sticlă. Cât privește vopseaua, n-o mai văzuseră de mult, așa c-o și uitaseră. Peste tot, în troscolul verde, dormeau tufele de liliac vinețiu, înflorite în buchete bătute în mii de floricele parfumate, parcă ar fi fost niște ciorchini grei:

Pe lângă gardul, cam peste tot căzut ori aplecat spre stradă, se întindeau iriși ai căror boboci stăteau gata să plesnească, lăsând libere, în aer, miresmele acum captive. În rest, iarbă multă în toată curtea pustie și încremenită.

— Cameliaaaa! a strigat la început ușor și nu prea tare.

Dar nimic nu s-a clătinat din nemișcarea și somnolența de pretutindeni. A repetat, încă o dată, chemarea, și încă, și încă de vreo patru ori în total, cu pauze bune între ele, când, în sfârșit, a ieșit și acesta, din sălița aceea părăginită, ca o vijelie, îndreptându-se spre locul unde fusese cândva o poartă și acum era gol. Fața ei albă și frumoasă era surzătoare ca întotdeauna. Tocmai atunci, Gliceria începuse să-și facă reproșuri și să-i fie jenă pentru că a răspuns acestei invitații. „Așa-mi trebuie, să mă învăț minte, își spunea ea cu năduf, dacă nu pot să aleg repede binele de rău și cât m-a bătut mama la cap cu chestiunea asta. Ce mi-a trebuit mie să vin pe ulița aceasta, unde nici măcar nu mai pare să fie oraș? Toate sunt încremenite în uitare și părăsire, parcă nici n-ar mai avea oameni vii, ca pe ulița ofticoșilor, de la noi, de la Piersici. Să stau aici și să strig ca-n pustiu și să mă umilesc atâta, zău că n-am nici un fel de minte, cum zice, uneori, mătușa Ilinca”.

Dar Camelia s-a repezit spre ea, îmbrățișând-o frenetic, sărutând-o cu ardoare pe obraji.

— Iartă-mă, te rog! Scuză-mă, dacă poți, că n-am răspuns imediat, rostea ea cuvintele dintr-o răsuflare, dar nu m-a lăsat soră- mea să ies. Zicea că n-am nevoie de nici o prietenă, cât este ea aici, și nici de joacă, doar de matematică. Să rezolv ceva în plus. Ei, dar las-o încolo de zănatică, a spus repede, tot ea, și scuturându-se de aceste gânduri a invitat-o, luând-o de mână, să facă un șotron. Tu caută pietricele mai acătării, să aruncăm cu ele în case.

Gliceria, cam dezamăgită de reușita acestei vizite, dar, mai ales, de jocul cu șotronul, pe care parcă-l și uitase din prima copilărie, socotindu-l, acum, depășit și prea anost, a plecat, totuși, agale, să scruteze ierburile de pe bordură, în căutarea celor două pietre.

— Am găsit! s-a auzit vocea Gliceriei, din locul unde se afla, și destul de mari și frumoșele, a mai adăugat ea.

— Vino, atunci! Hai să începem, că acum trece timpul. Dă tu prima, că doar ești musafir.

Preocupate și adânc absorbite de jocul lor, săreau ușoare și vesele prin așa-zisele camere ale șotronului, scurgându-se un timp preț de vreo... jumătate de oră, în care au reușit să nu calce nici apa, adică liniile despărțitoare, joc pe care-l știu toți copiii lumii amuzându-se cu el!

Fetele erau atente și încinse bine în focul distracției lor când, deodată, s-a auzit o voce cocoșească, având o nuanță puțin zeflemitoare:

— Ce faceți voi acolo, porumbițelor? Domnișoare... așa... cum sunteți, mai săriți șotronul? Ha! Ha! Ha! au mai răsunit cuvintele pline de haz.

Ele s-au oprit pe loc și mirate au privit spre direcția aceea. Acolo, pe trotuarul celălalt, au văzut un licean în uniformă, cu șapcă albastră, cu șireturi aurii, semn că era elev la „Frații Buzești”, trasă șmecherește spre spate, râzând în hohote, într-o postură de infatuare, cu mâinile adânc înfundate în buzunarele pantalonilor, în semn de dispreț pentru oricine și orice.

— Ei, și? au căutat ele să pareze ironia, sărind mai departe.

Băiatul, neluat în seamă, cu onoarea de cavalier puțin cam șifonată pentru lipsa de atenție, a pornit mai departe, agale, în josul străzii, făcând cu mâna un gest care ar fi putut însemna și lehamite, dar și n-am cu cine discuta și vă las în voia voastră sau... orice, altceva.

— Cine-i el? a întrebat Gliceria, în timpul săriturilor, care o coloraseră la față într-un rozaliu plăcut.

— Fratele mai mic al simpatului soră-mi. Ei sunt de pe-aici, din apropiere, din Vârvor, și se zice că o iubesc mult pe Matilda noastră.

— Ea știe? a întrebat curioasă Gliceria, interesată dintr-o dată de acest subiect.

— Sigur, a răspuns indiferentă Camelia, că doar în fiecare duminică se duc întotdeauna la cinema, ea cu Costache, iar Mirtina, fata care mai este în gazdă cu noi, a precizat ea, cu simpatul ei. Băieții sunt amândoi de la „Buzești”, iar ele de la „Comercial”.

— Da? s-a mirat deodată Gliceria, se împacă așa de bine și chiar se și iubesc cele de la „Comercial” cu cei de la Buzești, fiindcă știam că-i separă niște bariere nevăzute, ca și pe Romeo și Julieta? a mai mormăit ea în barbă.

— Da! în cazul lor, da, a răspuns cealaltă pe un ton convingător, în timp ce sărea peste o „apă”.

— Dar mama ta știe? Ce spune? a căutat s-o tot chestioneze Gliceria.

— De mult, a asigurat-o Camelia, cu fața roșie, în flăcări, îmbujorată de atâta efort. Dar o lasă, fiindcă și părinții lui sunt tot învățători, și ei se cunosc de când erau elevi la „Școala Normală”. Soră-mea de-abia așteaptă să termine liceul și să se mărite cu el, dar mai are puțin, fiindcă știi că este în clasa a VIII-a.

Pe când ea rostea ultimele cuvinte, s-a auzit o voce tăioasă, ascuțită și nervoasă, care venea dinspre gardul pologit.

— De-asta nu mai veneai tu în casă? Ai uitat și de... lecții, și de matematică, și de toate! a bolborosit ea. Stai, că-ți amintesc eu! Și o palmă trasă cu furie a răsunat pe obrazul alb și fraged, de culoarea piersicii, al Cameliei, căreia i-au dat lacrimile nu numai de durere, cât, mai ales, de rușine și umilință. Și tu, ce mai stai? s-a zborșit ea către Gliceria, cu o față rea, dar frumoasă în realitate, însă schimonosită, acum, de furie. Pleacă la tine acasă! a rostit apropiindu-și fața de cea a fetei, care s-a tras un pas înapoi. De acolo, a privit în liniște, reculegându-se rapid, figura aceea brunetă și frumoasă, cu ochi albaștri care aruncau săgeți nimicitoare, în timp ce trupul, împlinit în unduiri, tresărea ușor în rochia fest, de mătase, ce stătea să plesnească.

Gliceria încerca sentimente contradictorii, milă și o profundă jenă, pentru prietena ei, adversitate și desconsiderație pentru Matilda și umilință, pentru sine. A mai avut, însă, tăria să mai spună un „La revedere, Camelia!” tare și răspicat, semn că ignora prezența aceea autoritară și a pornit grăbită spre josul străzii.

Camelia, total descumpănită, rămăsese uluită și ținută locului.

Acum începea potopul de reproșuri și întrebări din sinea Gliceriei, care văzuse o asemenea scenă pentru prima oară în viața ei, jurându-și că niciodată nu se va mai expune unei astfel de situații. Asta însemna pentru ea o experiență de viață care-i atrăgea atenția asupra câtorva tipuri de oameni.

* * *

În clasă domnea o liniște deplină neauzindu-se nimic, încât de afară s-ar fi putut spune că este chiar goală, dacă înăuntru n-ar fi fost ființele acelea frumoase și gingașe, neatînse, încă, de aripa umbroasă a infirmităților spirituale ale unor oameni. Este o oră în care se dă extemporal și încă la matematică, specialitatea la care se corectează repede și ușor, dintr-o aruncătură de privire. Fiecare scrie și rezolvă după câtă știință are în domeniul fracțiilor. Unele, aplecate sârguincios peste foaia de hârtie, îmbujorate la față și înfierbântate de avântul socotelilor, scriu cu frenezie. Altele, palide la chip, frământate de neliniști și nemulțumire, sug cu sârguință creionul și, mai rar, stiloul. Pace și liniște în clasă, în aer, dar și afară, unde ziua de vară strălucește surâzătoare și suverană ca o crăiasă din cununa anotimpurilor. O rază de lumină, strecurată prin oglinda geamului, lucește jucăușă în părul de abanos al Gliceriei, care tremură din toată ființa sa, fiindcă de mult, de când întrerupsese exercițiile ca semne de gimnastică a minții, cu mama sa, ajunsese, pe parcurs, să nu mai

Înțelegă mai nimic din această știință și consecința s-a arătat imediat, sub forma unei temeri devastatoare. De câte ori se vedea în fața unei foi albe, obligată să rezolve ceva din acest domeniu, de atâtea ori apărea și întrebarea: „La ce bun, toate astea? Și la ce-mi trebuie mie, și la ce-mi folosesc, fiindcă mama n-are nici moșie de măsurat, nici turme de numărat, înmulțit sau împărțit, și nici gând de negustorie?” Acum scrie, scrie bine, fiindcă acest capitol l-a înțeles frumos, ajutată de o cunoștință, poate chiar prietenă, mult mai mare, în vacanța trecută, care i-a explicat, ca într-un fel de joacă, toate secretele, încât, acum, ar putea da și un examen în domeniu. Cu toate acestea, emoțiile ei sunt mari și nu se temperează deloc. Inima i se zbugiumă ca într-o nebunie a unui dezastru. Din ochi, o invită, când și când, pe Camelia să arunce o privire pe lucrarea ei. Aceasta închide semnificativ ochii de cafea, semn că totul merge bine. Doamna profesoară, alta decât domnișoara lor, mignonă, plinuță și bună la suflet, adică indulgentă și înțelegătoare cu ființele acestea, stă pe scaun la catedră, sus, pe podium, privind în gol sau spre propriile gânduri, plictisindu-se din plin. Uneori, privește ceasul mic de la încheietura mâinii albe și delicate, dar minutarele măsoară cu greu timpul care se târăște cu prea multă lentoare.

Și totuși, se... scurge! Șefa clasei, infatuată și plină de aroganța celor ca ea, trece să strângă lucrările terminate, la porunca doamnei. Din mers, ea aruncă, însă, câte o privire cunoscătoare pe fiecare extemporal, ucigător de superioară și disprețuitoare, cu o ușoară grimasă în colțul drept al guriței roșii, cu buze subțiri, mai ales către acelea care nu sunt complete sau n-au dat exemplele cele mai corecte. Rar răsare și un „nțțț”, dincolo de dințișorii albi și mărunți, însoțit și de mișcarea capului într-o parte și alta.

Doamna zâmbește, atunci, discret și blând și-și mută privirea spre minunea zilei de afară. Gliceria se simte epuizată după această „uriașă” muncă. I s-a părut de Sisif. Camelia, însă, jubilează.

— Am făcut o lucrare excelentă! declară ea mulțumită foarte și cu încântare, încât părea o floare minunată, înflorită în fapt de dimineată sub picăturile de rouă. Dar și tu ai lucrat destul de bine, din câte am văzut eu, căuta ea să-și încurajeze prietena și colega. Un opt iei sigur! reflecție care n-a mulțumit-o, însă deloc, pe aceasta, care spera, așa cum fac toți elevii, la mai mult.

Răspunsul a fost un zâmbet palid, mulțumindu-i din ochi pentru intenția ei bună și așezându-se mai bine în bancă și pentru a se răzbuna pe o asemenea muncă și-a scos, cu mare satisfacție, cartea de citit din servietă așezând-o deschisă sub maculator. Acolo, mai avea, însă, și una din colecția „Femei celebre”, dar pe aceea o ținea ceva mai ascunsă de ochi străini, acum cufundându-se în apele tumultuoase ale povestirii, cu tot avântul și din tot sufletul. Vocea doamnei profesoare pentru ea s-a estompat, nu s-a mai auzit decât uneori, apoi deloc, a pierit chiar. Rar când o mai auzea și o vedea în fața tablei, cu figura larg deschisă, zâmbitoare și întrebătoare către clasă, în vreme ce mâna dreaptă apăsa pe niște cifre, totul i se părea nefiresc și parcă ireal și de pe altă lume.

Habar n-avea ceea ce se scria pe întinderea aceea neagră, cât un perete, nici ceea ce se spune, dar nici exercițiile de acasă nu se vor putea rezolva și nici cine s-o ajute nu va fi.

Fetele, adică verișoarele, erau prea mari, în clasele a șasea și a șaptea de liceu, pentru a mai putea privi în jos, la cineva din cursul inferior, având, de fapt, dificultățile lor majore la latină ori greacă sau dresul figurilor în oglinzi și împlinirea cât mai frumos a plimbărilor cu simpatii lor prin scuarurile orașului sau în Parcul „Romanescu”. Unchiul Ilie, un caracter închis și egoist, nu se știe cum reușea să se adapteze copiilor de la clasa lui, spunea întotdeauna când era solicitat că: „Fata asta înțelege foarte greu și-mi dă dureri de cap”, iar mătușa era ocupată, mai tot timpul, cu te miri ce. De altfel, superficială cum era, este greu de crezut că ar fi putut citi „da capo al fine” o problemă sau să rezolve un exercițiu, în totalitate.

Spre vară, către sfârșitul acestei clase, fetițele s-au înălțat binișor. Picioarele julite, până mai ieri, până pe la genunchi, ale unora mai zbenguite, s-au lungit, parcă nepermis de mult, precum cele ale berzelor, doar ca niște lujere. În iunie acesta și poate și în cel următor, vor mai fi, încă, domnișoarele. Multe, însă, se grăbesc să comprime timpul și să arate cât mai mari și mai înălțuțe decât vârsta lor, cu mofturi și pretenții proprii.

Tot astfel și Gliceria făcea zilnic socoteli scrise la sfârșitul maculatoarelor, cam ce vârstă va avea la anul, în vremea aceasta sau, poate, peste doi ani, ori cinci sau zece, dar, deocamdată, timpul se târăște prea încet. „Aș vrea, își zicea în gând, să fiu cu mult mai mare, așa cum sunt fetele despre care povestesc colegele mele cu o nesfârșită admirație, care citesc romane groase, la vedere, și nimeni nu le stă în cale, merg cu băieți străini la cinema și pot veni pe înserate acasă”.

— Tu ce știi că este acela un simpatiu? s-a pomenit că o întreabă deodată, într-o recreație, Aminta Camen, grășana din fața lor, acum și mai împlinită și cu trăsăturile feminității mai accentuate, întrerupând-o din cititul pe sub bancă al unei cărți.

— Dar tu? răspunde ea cu un aer diplomat, scurt.

Aceasta zâmbește mios și complice, cu întreaga-i față lătăreață, plină de o anume dulceață, subliniată și de strălucirile șugubețe ale ochilor, răspunzându-i:

— Eu te-am întrebat pe tine prima, fiindcă tu citești, mai tot timpul, și, deci, trebuie să le știi pe toate, din cărțile alea...

— Ce este sigur, e că știu de la verișoarele mele mai mari, ceea ce nu știu, însă, este de ce numele tău e atât de ciudat? Auzi, Camen! zice ea mirată și cu sprâncenele ridicate. Pe mine mă cheamă Iacob, nume de om, de bărbat, biblic chiar, dacă tu știi ce-i aia. Pe ea, Dinuță, de la Dinu, la fel pe ele: Dumitrescu, Florescu, Popescu, ori chiar Curcă, așa ca pe ea, și a arătat cu capul și privirea spre una dintre fetele blonde, din rândul de alături, plină de aere și mofturi de prințesă, când, de fapt, părinții ei își câștigau pâinea cea de toate zilele tunzând și coafând diverși mușterii. Numai pe tine... Camen. Asta nu știu eu!

— Atunci, am să-ți spun, dacă te interesează așa de mult numele meu și nu vrei să rămân o... neștiutoare, a modificat ea, iute, cuvântul care, însă, din minte pornise altfel, dar să-mi spui și tu ceea ce te-am întrebat. Uite, să știi că și mie mi s-a părut cam ciudat, după ce m-am dus la școală și atunci, într-o zi, am apucat să-l mai întreb pe tata, fiindcă, după câteva zile, a și plecat pe front și el mi-a explicat simplu, precum că numele nostru este dintr-o limbă străină și înseamnă „piatră”, parcă în limba rusă, a zis el, atunci, dacă mai țin eu bine minte.

— Voi sunteți basarabeni? a strecurat Gliceria întrebarea ei.

— Da! Acum ești mulțumită? Dar spune-mi și tu ceea ce te-am rugat.

— Cum, tu chiar nu știi ce înseamnă simpatiu, a fixat-o cu o privire aspră și Camelia. N-ai auzit, în jurul tău, la nimeni?

— Ba da, a răspuns ea cam moale și cu o naivitate pe care n-ai mai fi bănuț-o la volumul ei.

— Și, atunci?

— Atunci, tot nu știi!

— Ce sunt și ce fac ei?

— Doamne, măi Aminta, dar... greu mai pricepi lucrurile, i-a venit să spună cam iritată, însă aceste ultime cuvinte le-a înghițit în sinea sa, știind că nu se cade să jignești pe nimeni și în nici o împrejurare.

— Las-o în pace! a zis a lehamite și Camelia.

— De ce sunteți, măi, așa de rele, le-a certat ea cu vorba, dar și cu o privire ce se voia rea și disprețuitoare, însoțită și de un fel de schimonosire a feței. De ce nu-mi spuneți și mie, că eu, atunci când mă întrebați voi câte ceva, și știu, vă spun întotdeauna?

Agasată de insistența ei, Gliceria a reluat:

— Simpatii sunt o fată și un băiat mai mari, dar pot fi și ca noi, a spus ea repede aceste cuvinte, și care se iubesc cu mare înfocare. Acum să nu mă întrebi și ce este iubirea! Așa cum a fost la Romeo și Julieta, Tristan și Isolda, Siegfried și Crimhilda ori Daphne și Chloe. Și dacă se iubesc așa de tare, caută să fie cât mi mult timp împreună și atunci își dau întâlniri și băiatul vine primul și o așteaptă pe fată mai mult, acolo la locul și ora fixate, fiindcă nu se cade ca ea să se grăbească și să vină la timp, dovedindu-i, astfel, și prin fapte, cât de mult îl iubește. Apoi, se plimbă, uneori și de mână, pe străzi, prin parcuri ori scuaruri, merg la cinema sau la cofetărie, dacă băiatul are bani în buzunar, își împrumută traduceri grele la latină și greacă sau logaritmi. Rareori, se iau chiar și de braț și... se mai și... sărută, a ezitat ea să spună, câte o dată, dacă nu-i vede nimeni. Discută despre școală, ori colegi, sau despre profesorii lor. Și așa se duce vorba despre cât de buni sunt unii, ori cât de răi, alții. Și cam atâta...

— Numai atâta?

— Da, numai atâta!

— Dar, atunci, Măruța, din curte de la noi, de ce era mai toată în pat, alaltăieri, sub simpaticul ei, încât, când eu m-am uitat pe geam, m-am și speriat de moarte și, atunci, am început să strig ca din gură de șarpe: „Săriți, c-o omoară! O omoară! O omoară pe Măruța! Veniți, repede! Atunci, toți chiriașii, câți mai erau pe-acasă, în dimineața aceea, au ieșit buluc afară, întrebându-mă:

— Cine omoară?

— Pe cine omoară?

— Eu, speriată de moarte, le-am arătat să se uite acolo, pe fereastră, dar toți au zis că n-au văzut nimic, și că nu e nimeni, că e doar camera goală. Mama m-a certat și ea și mi-a spus că degeaba sunt așa de multă, că tot o mare... proastă sunt, a rostit ea cuvântul, urmat de un suspin ca un regret târziu.

Discuția a trebuit să se oprească aici, fiindcă tocmai a intrat pe ușă doamna profesoară, cu un pas energic și un aer voluntar, încât, parcă, și ușa s-a deschis mai mult, pocnindu-se de toc.

În timpul orei, Aminta s-a mai întors de vreo două ori spre ele, cu fața mare ca o lună plină, pe care se lățise un zâmbet atotștiutor și complice, peste buzele moi, umede și roșii.

De la catedră s-a auzit, însă, vocea normală și frumos potențată și dozată a doamnei, puțin mai bine împlinită la trup decât obișnuitul și care, așezându-se mai adânc pe scaun, fiindcă terminase explicația lecției noi, acesta a scârțâit subțire și chinuit, noroc că toate erau numai fete.

Ușor preocupată, dânsa a început să răsfoiască prin catalog, privind acolo cu ochii aceia mari de catifea, făcându-și, pe semne în minte, niște socoteli profesionale. Fetele, pierite de spaima de a fi ascultate, fiindcă se știe că tuturor elevilor le place numai partea de predare, stăteau cu sufletele la gură, dârdâind, urmărindu-i fața frumoasă și atentă, pe care nu se putea citi mai nimic. Nici bucurie interioară, nici satisfacție ori întristare și nici măcar neplăcerea de a începe să asculte bâiguielile lor, când vor începe să povestească ciuntit lecția sau să aștearnă pe tablă formulele acelea cabalistice, doar cu majuscule suprapuse, prin care vor trebui să rezolve probleme. Buzele dânsului roșii, bine împlinite și senzuale, de un sângeriu de cireașă, „inimă de rândunică", stau ușor întredeschise, gata să pronunțe un nume. În clasă, spre primele bănci, s-a împrăștiat, între timp, o ușoară undă de parfum deosebit de plăcut, neluat în seamă de nimeni, în încordarea generală.

— Poate de miozotis, își dă cu părerea Camelia, în șoaptă, la urechea Gliceriei, care stă atentă ca un arc încordat, gata să plesnească, fiindcă nu știe bine dacă doamna a trecut sau nu de pagina ei, în timp ce Camelia este, acum, complet destinsă, fiindcă ea se află mai la început.

Doamna, îngăduitoare, acum, din cine știe ce motive personale, a închis, însă, ușor catastiful acela mare cu măsurătorile relative ale omnipotenței intelectuale și omniscienței elevilor sale, ca și a sânguinței lor, coborând dezinvoltă de pe podium, ridicând puțin și din umeri și țacănind ușor cu tocurile, nu prea înalte, s-a îndreptat tot spre tablă.

Toate elevele ei, cele care știau perfect lecția, dar și cele care doar însăilaseră câte ceva sau